

INFORMAČNÍ SERVIS Č. 6

(Vydává Nezávislé tiskové středisko ve spolupráci s Východoevropskou informační agenturou: Jan Brabec, Jan Hrabina, Ivan Lamper, Jan Ruml, Anna Šabatová, Petruška Šustrová, Jáchym Topol, Jan Urban, Martin Weisaa. Adresa: Galerie mladých, Vodickova 10. Tel: 22 59 02 nebo 22 79 10)

dementi

Pražský koordinační výbor stávkujících studentů VŠ jednoznačně dementuje zprávu Ministerstva školství, kterou přinesla ČTK, o ukončení stávky v neděli 26.11.1989. Studenti se cítí hluboce pobouřeni další dezinformací ze strany oficiálních sdělovacích prostředků a postupem Ministerstva školství. Je absolutně nepřipustné vydávat informativní vzájemnou schůzku za programové usnesení. Studenti naopak na setkání vyslovili ministryni školství nedůvěru a žádali její demisi.

Pražský koordinační stávkový výbor studentů VŠ prohlašuje, že případně platně ukončení stávky studentů VŠ bude vyhlášeno v přímém vysílání ČST Martinem Mejstříkem, zástupcem koordinačního stávkového výboru.

Praha 23.11.1989

Pražský koordinační stávkový výbor

PROTEST KARDINÁLA TOMÁŠKA

Protestuji proti zkreslujícímu způsobu, jakým sdělovací prostředky referují o mém rozhovoru s panem Miroslavem Štěpánem. Jako pastýř církve se snažím neodmítnout nikoho, kdo mě požádá o rozhovor. Setkání s panem Štěpánem však naprosto nelze považovat za ten dialog, po němž jsem léta marně volal.

Plně trvám na svém poselství všemu lidu Československa. Katolická církev stojí zcela na straně národa v jeho nynějším zápasu. Děkuji všem, kteří se nyní zabývají za dobro všech a mám plnou důvěru v Občanské fórum, které se stalo mluvčím národa.

(V Praze 24.11.)

František kardinál Tomášek

ÚSTAV STÁTU A PŘÁVA ČSAV

JUDr. Jaroslav Krupauer
generální prokurátor CSR

Vážený soudruhu generální prokurátore,

jsme hluboce znepokojeni Vaším prohlášením ze dne 22. listopadu t.r., o tom, že šetření událostí ze dne 17.11.1989 si vyžádá delšího času a usilovné práce zvláštní skupiny Vašeho orgánu.

Existují záznamy o průběhu zásahu proti pokojnému shromáždění dne 17.11.1989, které mohou být důvodem pro zahájení trestního stíhání ve věci.

Daleko závažnější však je, že trestné činy příslušníků vojsk ministerstva vnitra vůbec nepodléhají vyšetřování ze strany prokuratury CSR, ale pouze vojenské prokuratury, organizačně začleněné mezi orgány federace.

Vaše prohlášení proto musíme považovat za snahu ovlivnit nepravděpodobnou veřejnost předstíráním opatření, která by byla protiústavní a to pod záminkou ochrany socialistické zákonnosti. Jsme proto nuceni vyslovit s Vaším prohlášením zásadní nesouhlas.

(za ZV ROH: razítko

za ZO KSČ: razítko

ředitel ústavu: razítko)

PIŠTE POLITICKÝM VÉZNŮM (1.pokračování)

JOSEF RÖMER (v roce 1977 odsouzen ke 13 letům za vyzvědačství): 7.10.1955, PS 1, 507 11 Valdice u Jičína

ing. PETR HAUPTMANN (v roce 1984 odsouzen k 10 letům za vyzvědačství) 7.8.1946, PS 10, 463 13 Liberec

ANTONÍN PERNICKÝ (dva a půl roku za hanobení republiky, v minulosti seděl již 10 let): 23.7.1950 PS 1, 507 11 Valdice u Jičína

IVAN MARTIN JIROUS (16 měsíců za petici reagující na smrt Pavla Wonky, vězněn už popáté): 23.9.1944, PS 10, 471 27 Stráž pod Ralskem

FRANTIŠEK STÁREK (Dva a půl roku za vydávání časopisu VOKNO, vězněn již potřetí): 1.12.1952,

PS 50 D 6 III, 357 31 Horní Slavkov

PETR CIBULKA (Rok ve vazbě za hudební samizdat, vězněn již popáté): 27.10.1953, PU 1, PS 37, 601 29 Brno

JAKUB DUBSKÝ (od léta t.r. ve vazbě s obviněním ze záškodnictví): 23.4.1953, věznice MS ČSSR, PS 79, 412 81 Litoměřice

SVOBODU VĚZNŮM SVĚDOMÍ!

PREHLED ZPRAV — pokračování

* Ústředí advokacie vydalo zprávu, že se připojuje ke generalní stávce. Advokati poskytují v poradnách zdarma právní pomoc pro Občanské fórum.

* Stávkový výbor ČKD Praha koordinuje již všechny závody. Na páté manifestaci na Václavském náměstí přišlo z ČKD Praha 10 000 lidí.

* 23.11.1959 ve 20.00 se v budově gymnázia Botičská konala porada zastupců stávkových výborů středních škol a SOU, na které byl schválen středněškolský stávkový koordinační výbor (SKSV).

Centrem SKSV se stalo gymnázium Botičská, které drží okupační stavku a je proto k dispozici na telefonu po celých 24 hodin (č. tel.: 29 46 31). SKSV je pouze informačním nikoli řídicím centrem, kterým zůstává DISK, středisko Centrálního vysokoskolského stávkového výboru.

* DP-Metro se připojuje ke generalní stávce 27.11.1989 v době od 12.00-14.00. Provoz na stanicích Metra bude přerušen, doprava před dvanáctou a po čtrnácté hodině bude posílena. Zaměstnanci Metra nepožadují náhradu mzdy za dobu stávky. Doprava bude posílena i v sobotu 25.11. v dopoledních hodinách vzhledem k Pontifikální mši ke ctí sv. Aněžky v chrámu sv. Víta na Pražském hradě.

* Ve čtvrtek 23.11. odjela petiční delegace studentů FF UK do Jablonce n.N. a Liberce. V závodech Elitex Jablonec je přijal ředitel Pavel Bidlar, a po delším nalehání jim představil dva muze, údajně zástupce dělníků továrny. Pak studentům sdělil, že z jeho podniku se ke stávce nikdo nepřipojí a nechal je vyvést za branu. Na dvoře přihlížel zástup dělníků, kteří studentům vyjadřovali sympatie. Delegace pak odešla do LIAZ Jablonec, kde byli neznámým mužem prohlášením se za člena výboru SSM odvedeni do jakési boudy mimo areál závodu. Sem se po chvíli dostavili uniformovaní příslušníci VB. Ti studenty zadrželi a předvedli na místní oddělení, kde je příslušníci StB podrobili nezákonné osobní prohlídce (zabaveny voškeré materiály) a tříhodinovému výsluchu. Nakonec byl studentům odebráno technické osvědčení k autu a byli vyzváni k urychlenému odjezdu do Prahy.

* 23.11. byla stávkovým výborem FTSV vyslána delegace do Klatov. Cestovala autem SPZ ACJ-04-60. Stávkový výbor FTSV dříve oznámil, že člen skupiny Freisinger telefonoval domů, že je zatčen. Není známo kde, OS SNO Klatovy a Strakonice tvrdí, že u nich studenti zadrženi nejsou.

* Jak nás upozornili pracovníci sp. UKLID, je jméno jejich firmy zneužíváno v provokativním strhávání vylepených letáků a výzev. Lidé, kteří po ulicích Prahy tuto činnost vykonávají, chodí oblečení v montérkách a označením Úklidu, ale nejsou přitom zaměstnanci podniku.

* Pracovníci Ústavu pro jaderný výzkum v Řeži, o jejichž situaci jsme informovali v IS č.5, nám oznámili, že stanovisko jejich ředitele ing. Mrkose k rozhodnutí odborářů připojit se ke generalní stávce je po krátkém váhání opět tolerantně neutrální.

* Výbor Římské občanské iniciativy odsoudil ve svém prohlášení vydaném v Praze 21.11. "nelidný zákrok pořádkových složek tohoto státu proti bezbranným mladým lidem, uctívajícím památku smrti Jana Opletala". ROI se plně postavila za požadavky Občanského fóra a doufá, že "začátek společenských změn bude ve prospěch skutečné demokracie v naší vlasti".

* Podle informací pracovníků Severočeských hnědouhelných dolů (SHD Most) je situace v jejich podniku málo optimistická. Ředitelství využívá téměř absolutní neinformovanost dělníků k manipulacím a k zastranování. ZO KSC údajně vydalo interní příkaz, aby každý zaměstnanec, který by v této době chtěl vrátit stranickou legitimaci, byl okamžitě propuštěn. Podle občanů města je životnost vylepeného letáku v Mostě zhruba 3 minuty, strhávání se věnují příslušníci tajně i uniformované policie. Velkou roli v opatrném postoji horníků hraje zmíněná blokáda informací: jiný tisk než Rude právo do Mostu prakticky nedochází. V debatách havírů často probleskuje mlhavý strach před slovem "stávka", která jim připomíná polskou situaci jak jim ji po léta představují naše mass media.

* Obyvatelé bezbariérových domů z Petýrkovy ulice Pha 4-Chodov odsuzují akci pořádkových sil proti manifestaci 17. listopadu a píší: "Většina z nás, tělesně postižených lidí byla v tomto režimu odsouzena k naprosté izolaci. Nebylo nám umožněno účastnit se jakéhokoli kulturního dění, jelikož s námi nebylo nikdy počítáno v žádných dopravních prostředcích. Byli jsme odkázáni jenom na rozhlas, televizi a dobré lidi. Tím se také stalo, že jsme nemohli využít žádnou pracovní příležitost podle našich možností a schopností. Nesouhlasíme s režimem posledních dvaceti let, žádáme odstoupení některých členů z předsednictva ÚV KSC a plně se připojujeme k umělcům, studentům a všem rozumně smýšlejícím občanům této země.

* Od 23.11. jsou na cele předběžného zadržení v Opavě mluvčí Charty 77 Tomáš Hradíček a aktivista Charty 77 Rudolf

bereza. Blíže zprávy nejsou prozatím k dispozici.

* Podle informací reportéra Gazety Wyborczej zahájily v pondělí čs. pohraniční orgány téměř absolutní blokadu našich hranic s Maďarskem a Polskem. Tranzit z Maďarska do Polska vede nyní přes SSSR a v Polsku jsou cestovní kanceláře nuceny rusit už zaplacené zájezdy do ČSSR. Přes hranice se da projít pouze na služební pas.

* Občanské fórum při ústavu pro péči o matku a dítě plně podporuje generalní stávku.

* Přestože oficiální tisk dementoval zprávy o manifestacích v Jablonci a Železném Brodě, dostáváme spoustu informací od občanů těchto měst, že shromáždění proběhla.

* Beroun. Situace ve městě celkem klidná. Ředitelství Kralovodvorských železaren odeslalo petici podporující stanovisko vlády, aniž by jí sebedemně diskutovalo s dělníky. Na SPgS probíhá stávka, výbor funguje. Stávku gymnastů ukončila ředitelka. Vchody všech závodů jsou obsazeny, letáky dovnitř pasují sympatizující dělníci. Studentka SPgS přistihla příslušníka StB při strhávání letáku, muž jí srazil k zemi. Konflikt zachycen na fotografii - bude od patky k dostání na FA CVUT.

* Pracovníci ministerstva školství navštěvují střední školy a snaží se převedet studenty, aby ne neúčastnili generalní stávky 27.11.

* Studenti AMU pořádají v neděli 26.11 happening pod názvem "Zadno nasili", které proběhne od 14.00 v letenských sadech. Na závěr jeho účastníci utvoří lidský řetěz k Pražskému hradu. Akce probíhá jednak na podporu studentůvých požadavků a jednak jako uctění památky činských studentů povražděných na náměstí Tchien-an-men.

* * *

PROPUSTĚTE PETRA UHLA

* * *

* Plzeň. Plzeňská divadla od nedele stávkují, ale vedení nedovolilo propuštět jevitelo veřejným divákům. Stávkový výbor Divadla J.K.Tyla má problémy s množím materiálu, pro které si za nimi přicházejí občani. Vyvezení před budovou divadla byla ředitelstvím striktně vyhrazena pouze pro věci, které produkuje místní SV. 23.11. přistihla pracovníce divadla dva muže, kteří vyšli z budovy OV KSC, jak se snaží sroubovákem otvřít vyveňku a zničit vyvešene letáky. Snažila se jim v tom zabránit, nacez jí oba vytržníci napadli a umazili se jí odvěci. V tom jim zabránili další zaměstnanci divadla. Situace ve Skodových závodech v Plzni je v podstatě stejná jako v Severočeském hnedouhelném revíru (viz. výše). Charakterizuje ji informační blokada, naprosta právní nevedomost pracovníků a arogantní manipulace vedení podniku. Plzeňská konzervator stávkuje. 23.11. měla činohra DJKT hontovat v Gery v NDR. Představení odříkla. Od svých kolegů z Gery dostala tento telegram: "Je nám moc líto, že neprijedate. Sledujeme se sympatií váš boj za více demokracie a socialismu."

* Dělníci a technici Pražských energetických závodů se ztotožňují a prohlášením OF a podporí je generalní stávkou s tím, že dodávka elektrické energie bude zajištěna plynule.

* Někteří další podniky, které se připojily k pondělní generalní stávce: POLDI Kladno, Rudno doly Příbram, Stavoprojekt Bino, Pražské vodárny, Pekařny Praha, Thomayerova nemocnice, ČKD polovodiče Praha. Občanské fórum stále dostává stovky rezolucí a stanovisek ze všech míst republiky. K požadavkům studentů a stanovisku OF se připojuje i spousta kolektivů JZD a STS.

* V Pražském kulturním středisku vznikl stávkový výbor populárních umelců, kteří chtějí vyutupovat pro stávkující studenty a dělníky.

* S.p.TAXI se připojuje ke generalní stávce 27.11. na podporu požadavků Občanského fóra. Stávka v podniku bude vypadat takto: řidiči se sjedou ve 12.00 pod montem Barikadníku a budou se řídit pokyny členů stávkového výboru S.p.TAXI Praha. Ostatní zaměstnanci se v tutéž dobu sejdou před svými provozovnami a i oni se budou řídit pokyny SV. Aby stávkou nebyly způsobeny materiální či jiné škody, zajistí řidiči radiodípačink s omezeným provozem 50-ti vozů pro nejnútnejší případy. (Stávkový výbor S.p.Taxi Praha)

* Konstruktiva Praha, její vedení, ČZV KSC, SSM a PV ROH, požaduje odstoupení odpovědných stranických a státních představitelů, dodržování lidských práv a časově neomezený dialog. Nebudou-li požadavky splněny, připojí se podnik ke generalní stávce.

* 22.11. proběhla v Šumperku demonstrace, na které před zhruba dvěma tisíci občany přednesl projev Leon Karola. Druhý den byl pan Karola zajištěn příslušníky StB. V Šumperku neexistují žádné dokumenty o situaci v Praze, divadlo má špatné spojení s Prahou a jedná pouze podle pokynů krajského divadla.

VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 24.11.1989

Václavské náměstí, tyto dny nervní centrum celé republiky, se i dnes zcela zaplnilo lidmi, kteří přišli dát nekompromisně najevo své tužby, svá přání, ale i nesouhlas a odsudek. Tentokrát v obrovském davu neprevažovali mladí, byla to celonárodní manifestace. Tisíce dělníků z ČKD tvořily jakousi čestnou stráž přímo pod balkónem Melantrichu, odkud promlouvali zástupci OF ke shromáždění. Program byl sestaven skvěle. První promluvil šéfredaktor Svobodného slova a představitel Čs.strany socialistické Jaromír Hošek. Tlumočil stanovisko své strany k současné vypjaté situaci. Hovořil za nezávislou politickou stranu

a odpovědi mu byly ovace. Socialistická strana navrhuje koalici všech politických stran, skupin a organizací. Do té doby než budou první svobodné volby je třeba ustanovit "vládu Národní dohody". Projev rušil rozhlas pouštěný z ampliónů v postranních ulicích. Občané reagovali pískáním a voláním "hanba". Tohle totiž nebyla akce Čs.rozhlasu. Pak zazpíval Vladimír Merta a poté moderátor OF Václav Malý ohlásil Alexandera Dubčeka. Statisice na náměstí ho uvítaly potleskem a skandování nebralo konce. Bylo zakončeno heslem: "Milosi, střídat!" A.Dubček informoval o shromáždění v Bratislavě, hovořil o duchovní obrodě naší společnosti a o historickém přátelství Čechů a Slováků. Z mnoha míst Václavského náměstí nebyl příliš vidět a tak se za skandování "ukáž se! ukáž se!" hvězda politiky let 60.nonsalantně prošla po balkóně. A.Dubček prohlásil, že kořeny dnešní krize jsou v intervenci z roku 68 a vyzval armádu, příslušníky LM a členy KSC, aby se nepostavili "proti lidu, jehož jsou částí". Pak vystoupil Václav Havel. Hovořil o Chartě 77, hovořil o perzekucích a věznění aktivistů. "Nebylo nás mnoho," řekl Havel, "a po 13 let CH 77 navrhovala moci dialog. OF trvá pět dní a reprezentuje všechny občany ČSSR a je kdykoli připravena s vládou jednat." Mluvil o tom, že státní moc tvrdí, že nelze dialog vést na ulici. A dodal, že OF je k jednání připraveno kdekoli. "Na tahu teď nejsme my, ale oni." Odpovědi mu bylo skandování "demisi". Dále byl přečten dopis kardinála Tomáška. Pan kardinál vyjádřil svou důvěru v OF a jistotu, že katolická církev stojí na straně národa. Vystoupení kapitána ligového mužstva Ivana Haška bylo krátké a bylo přerušováno nepřetržitým potleskem. "Hráči Sparty drží palce všem studentům a dělníkům!" Petr Oslzly hovořil o obětech normalizace, mluvil o tom, že výzva pronásledovaných doléhala k umělcům často přes zdi věznic. "Občané, dejte svou důvěru OF!" vyzval na závěr statisicové shromáždění. A odpovědi mu bylo skandování "už se stalo". Z umělců hovořil i Petr Cepek a Joska Skalník. Vyzvali k podpoře stávkujících studentů a herců, Skalník hovořil o perzekuci Jazzové nekce. Atmosféra shromáždění se chvílemi blížila lidové slavnosti. To, že ještě není zdaleka vše vyřešeno, připoměla Věra Čáslavská. "V skrytu duše máme strach o naše děti." Připoměla: Naše vypětí "je jako utrpení maratónského běžce a my v cíli ještě nejame". Mezi řečníky byl i spisovatel J.Hanzelka a hudebník Michael Kocáb. Za studenty hovořil Simon Pánek. "Modlitba pro Martu" Marty Kubišové mnohé dojala a ovace nebraly konce. Václav Malý představil také herečku Vlastu Chramostovou, živý symbol vzdoru umělců, jednu z představitelk společenství Charty. Dělník Petr Miller oznámil utvoření stávkového výboru v CKD. "Chceme klid k práci, ale ne klid vynucený pendrekem!" Vyzval ke generální stávce. Pak hovořila Kamila Moučková. Apelovala na všechny, kteří zažili rok 1968 a vyzvala je: "Podpořte své děti." Aktualizovala slavné heslo roku 68 "jsme s vámi, buďte s námi!". Shromáždění bylo zakončeno státní hymnou a V.Malý pozval všechny k dalším setkáním během pouti ke svatořečení sv.Anežky České a k další manifestaci 25.11., tentokrát ve 14.00 na Letnou. Apeloval na Pražany, aby počítali s ubytováním statisiců Moravanů a Slováků a závěrem informoval o právě probíhajícím jednáním ÚV na Vysoké škole politické ve Vokovicích. Vyzval k pochodu do Vokovic, "aby slyšeli váš hlas". Mnozí ze shromážděných zjevně slyšení být chtějí a proto se vydali na pochod. Během dnešní manifestace zajišťovali pořádkovou službu studenti. Např. ve Vodičkové stála hlídka průmyslováků z Třebené, vybavená vysílačkami. Pomáhali automobilistům uvízlým v davu a dbali na to, aby slavnost nebyla narušena provokatéry. Třem mužům snažícím se obtěžovat lidi na rohu Václavského nám. a Vodičkovy to museli za pomoci ostatních občanů vysvětlit. U východu z metra na Václav.nám.stáli studenti ČVUT rukama spojení v řetěz. Díky studentům se tlačence dala zvládnout. Cestou z Václavského náměstí jsem potkal několik vojáků základní služby v uniformách, kteří vyvěšovali letáky "vojáci jsou s vámi" a "vojáci ZS nepůjdou proti vám". (jt)

* Dne 24.11. 1989 bylo ustaveno společné sdružení stávkových výborů průmyslových podniků a dalších institucí. Toto sdružení v plné podpoře požadavků OF ponechává organizaci stávek v pravomoci stávkových výborů organizací. Posláním sdružení je vzájemná záruka zúčastněných SV proti jakýmkoli represím vůči účastníkům generální stávky. Z tohoto důvodu zůstanou tyto stávkové výbory v trvalé pohotovosti. Vyzýváme ostatní stávkové výbory, aby se veřejně k tomuto sdružení připojily prostřednictvím tiskového střediska OF. (Adresa v tiráži)

* Nutně potřebujeme papír formátu A3 v jakémkoli množství. Hlaste se v tiskovém středisku OF v Galerii mladých, Vodičkova 10!